

rašīd-e tabrizī (- 1671)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۶۶/۴

انجام: از نسیم بهار ختم سخن xx چون شدم عندلیب دستازن /
بهر تاریخ «سبعة سیاره» xx گل باغ ابد شد آینه دار
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن
ضربی، ۷۴ گک (۲۱-۹۴)، ۱۵ سطر [ف: ۸-۲۵۹]

● **سبعة سیاره / هیئت / فارسی**

sab'e-ye sayyāre

[فهرستواره منزوی ۲۹۶۴/۴]

قیم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۵۷۱/۴

آغاز: بسمله این رساله ایست در دانستن سبعة سیاره به پیش
خواص و عوام معلوم است که شمس هر برجی را؛ **انجام:** پس بهر
برج از آن و خانه شمس گیری و جامه نیدن
خط: نستعلیق، کاء: محمد علی حائری سنقری، تا: ۱۳۳۷ق؛
افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ گک، ۱۷ سطر، اندازه:
۱۵×۱۹سم [ف مخ: ۱-۲۶۱]

● **سبعة سیاره / هیئت / فارسی**

sab'a-ye sayyāra

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۶۲۰/۴

در سبعة سیاره و خمسه متحیره و هفت روز در ماهی نحس؛ خط:
نستعلیق، کاء: میر رضای حسینی استرآبادی بور کیانی، تا: ۱۲۲۰ق؛
کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵ گک (۲۶-۳۰)، ۱۲ سطر
(۱۲/۵×۶/۵)، اندازه: ۱۸×۱۰/۵سم [ف: ۱۶-۶۵۷]

← سبعة کاشفی ← لوائح القمر

● **سبعة من الادعية تسمى بكافية / دعا / عربی**

sab'at-un min-al ad'iya tusamyā bi-kāfiya

دعاهایی است مروی از امامان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۳۷/۳

آغاز: بسمله الحمد لله الذی اذاق قلوب العارفين من لذة مناجاته و
حلاوة الانقطاع اليه. و بعد لما كان ارفع المقامات و اعلاها. معرفة
الا و زلفاه و الوصول اليه و نجواه؛ **انجام:** و خطره عندی
جليل كبير و انت عليه قدیر، یا سمیع یا بصیر **انجام:** بالجود الاعم
على العالمين منان من دعوات ائمة هادته و مؤتلفه من كلمات عتره
زاكية. فليجتهدان لا يحرم من فوائدها فی الاسبوع
خط: نسخ، کاء: محمد المدعو بالتقى بن ابوالحسن، بی‌کاء؛ سپس

خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌کاء؛ کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی
سیاه، ۵۲ گک، اندازه: ۲۳×۳۴سم [ف: ۳-۱۱۰۸]

● **سبعة سیاره = هفت گنج = سبعة زلالی / شعر / فارسی**
sab'e-ye sayyāre = haft ganj = sab'a-ye zolālī

زلالی خوانساری، محمد حسن، - ۱۰۳۱ قمری
zolālī xānsārī, mohammad hasan (- 1622)

زلالی تخلص محمد حسن خوانساری است که از دانشمندان
قرن دهم هجری بوده و شاگردی حضرت میر محمد باقر داماد
را نموده و در این کتاب مکرر به مدح وی و شاه عباس کبیر
(۹۹۶-۱۰۳۸ق) و میرزا حبیب الله صدر پرداخته است. نام هفت
مثنوی زلالی عبارت است از: ۱. محمود و ایاز؛ ۲. حسن
گلوسوز که برابر معزن الاسرار نظامی ساخته شده؛ ۳. آذر و
سمندر؛ ۴. شعله دیدار؛ ۵. میخانه؛ ۶. ذره و خورشید؛ ۷. سلیمان
نامه

[الذریعه ۴۰۴/۹؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۰/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۹۳

شامل شش مثنوی از سبعة زلالی می‌باشد: ۱. آذر و سمندر، ۲.
شعله دیدار، ۳. میخانه، ۴. محمود و ایاز، ۵. ذره و خورشید، ۶.
سلیمان؛ خط: نسخ، بی‌کاء، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد:
تیماج، ۱۹۰ گک، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۳×۱۳سم [ف: ۳-۳۳۷]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۷ - ج

انجام: نام این نامه ساز میخانه xx صوری و معنویش پیمانه /
وصف ایشان که قصه مار است xx هر قدر کم فسانه بسیار است
شامل: ۱. میخانه، ۲. آذر و سمندر، ۳. سلیمان نامه، ۴. شعله دیدار،
۵. حسن گلوسوز، ۶. ذره و خورشید، ۷. محمود ایاز، دیباچه‌های
این منظومه‌ها از ملا طغرا است، نسخه آشفته است و گویا محمود
ایاز را ندارد؛ خط: نسخ، کاء: مجدالدین علی شوشتری، تا:
یکشنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:
سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷۱ گک، ۱۵ سطر (۱۹×۱۰)، اندازه:
۲۴×۱۴سم [ف: ۱-۵۲۳]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۱۴/۲

شامل: حسن گلوسوز با دیباچه مثنوی، مثنوی میخانه با دیباچه
مثنوی، آذر و سمندر با دیباچه مثنوی، ذره و خورشید با مقدمه
مثنوی، سلیمان نامه با مقدمه مثنوی، شعله دیدار با مقدمه مثنوی،
محمود و ایاز؛ خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌کاء؛ کاغذ: کشمیری، جلد:
مقوای روکش تیماج سورمه‌ای مذهب، ۱۴ سطر، اندازه:
۱۲/۱۲×۲۲/۹سم [ف: ۳-۴۹۰]

● **سبعة سیاره / شعر / فارسی**

sab'e-ye sayyāre

رشید تبریزی، - ۱۰۸۱ قمری

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد هفتم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276255

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

- خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مذهب،
۱۷ گ (۳۹-۵۵) (ف: ۳۶-۱۹۰)
۲۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۰۱۱/۶
بی‌کاء، بی‌تا (ف: ۱-۳۷۳)
۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۴۶۳/۴
آغاز: برابر؛ انجام: رخ یاقوت احمر گشته بیرنگ xx گرفت آئینه
اسکندری رنگ / ندیمان چون شنیدند این حکایت xx ملامت
کرد در جانها سرایت
خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۷ ص (۶۷-۹۳)،
اندازه: ۱۶×۲۷/۵ سم (ف: ۳۶-۴۰۹)
۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۲۵۴ ض
بی‌کاء، بی‌تا (د.ث. مجلس)
۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۲۴/۴
خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تا؛ ۳۲ ص (۵۱-۸۲ حاشیه) (ف: ۸-۹۱)

● محمود و ایاز / شعر / فارسی

mahmūd va ayyāz

زالالی خوانساری، محمد حسن، - ۱۰۳۱ قمری

zolālī xānsārī, mohammad hasan (- 1622)

- به دستور: میرداماد (-۱۰۴۰ق)
تاریخ تألیف: از ۱۰۰۱ تا ۱۰۲۵ ق
نخستین مثنوی از مثنوی‌های هفت گانه «سبعه سیاره» و بهترین
آنهاست. در آن از خود و احوال خوانسار سخن گفته است.
بزمی است در داستان محمود و ایاز. پس از مرگش علی نقی
کمره‌ای آن را گرد آورده، طغرای مشهدی دیباچه نثری آن را
ساخته است (رسایل طغرای مشهدی). چاپ سنگ تهران
۱۳۰۴ ق آن، ۱۰۲۴ بیت دارد. با سربندهای: توحید اول تا توحید
پنجم، مناجات اول تا مناجات پنجم، نعت اول تا نعت پنجم،
صفت معراج، مدح شاه عباس، میرزا حبیب الله، میرداماد، سبب
نظم، تعریف خوانسار، خواب دیدن نظامی ... آغاز داستان
محمود و ایاز. (احمد منزوی)
- آغاز: دیباچه نثری: تقدیر قادری مقدر و تصویر صفت صانعی را
مصور ... آغاز مثنوی: بنام آنکه محمودش ایاز است xx غمش
بتخانه راز و نیاز است / شب و روز از بی خدمت به درگاه
xx سیاهی می‌کنم از دور چون آه ...
چاپ: هند، کانپور، نول کشور، ۱۲۸۹ قمری؛ در نولکشور هند
تحت عنوان «مثنوی زالالی» چاپ سنگی شده؛ ایران، ۱۳۲۰ ق
[نسخه‌های متزوی ۳۱۷۷/۴-۳۱۸۰؛ مشترک پاکستان ۸۱۱/۷-۸۱۳؛ دنا
۱۹۳۴-۱۹۴۹]
۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۴۳/۱۰
آغاز: برابر؛ انجام: رخ یاقوت احمر گشته بیرنگ xx گرفت آئینه
اسکندری رنگ / ندیمان چون شنیدند این حکایت xx ملامت
کرد در جانها سرایت

- آغاز: خداوندا به معزولان هستی xx به خرمن سوز عجب و
خودپرستی؛ انجام: که نزد شاه آنها سر فرزند xx که صید
خویش را آزاد سازند
خط: نستعلیق خوش، بی‌کاء، تا: صفر ۱۰۲۵ ق؛ افتادگی: آغاز؛
کاغذ: سمرقندی، ۵ گ (۱-۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۱۰/۶ سم
(ف: ۸-۱۷۵)
۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۶۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۲؛ ۲۲ ص، ۲۳ سطر، اندازه:
۱۹×۱۷ سم (ف: ۲-۵۳)
۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۴/۷
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کاء، تا: قرن ۱۲؛ ۲ ص (۹۱-۹۲)، ۱۶ سطر
چهارستونی (۲×۳)، اندازه: ۱۳×۲۵ سم (ستا: ف: ۱-۱۵۳)
۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۰۱/۲۱
آغاز: لک الحمد ای بنامت نامه عشق xx بیادت گرمی هنگامه
عشق؛ انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۲ ص (۱۷۴-۱۸۵)،
۲۴ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰ سم (ف: ۱-۹۵)
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۵۰/۴۸
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۲ ص (۲۰۸-۲۰۹) (ف: ۱۰-۱۰۳۹)
۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۲۱۳/۴
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مذهب،
۱۹ ص (۱۰۹-۱۱۷)، ۱۴-۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶ سم (ف: ۳۵-۸۳)
۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۲۱۴۰/۵-۱۲/۳۰
آغاز: لک الحمد ای بنامت نامه عشق xx بیادت کنم هنگامه عشق
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کاء، تا: قرن ۱۲؛ ۳۰ گ (۶۲-۹۱)،
اندازه: ۱۵×۲۴ سم (ف: ۳-۱۲۹۸)
۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۶۷۵/۱۴
کاء: محمد علی شیرازی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۳ گ (۶۴۵-
۶۴۷)، ابعاد متن: ۱۷×۲۹، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۵ سم (ف: ۸-۴۴۰)
۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۳۲۹/۲
خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: ۱۲۷۵ ق؛ جلد: میشن مذهب، ۹ گ (۳۳-
۴۱)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵ سم (ف: ۸-۲۳)
۲۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۰/۶ فروخ
خط: نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تا؛ جلد: مذهب، ۸ ص (۶۴-۷۱)، قطع:
پستی، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵ سم (ف: ۲۰۶-)
۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۵۷۲/۲
بی‌کاء، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۵۲ گ (۱۵-۶۶)، ابعاد متن: ۱۳×۶،
اندازه: ۱۹×۹ سم (ف: ۱۶-۶۳۳)
۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۶۲۶/۴
آغاز: برابر؛ انجام: رخ یاقوت احمر گشته بیرنگ xx گرفت آئینه
اسکندری رنگ / ندیمان چون شنیدند این حکایت xx ملامت
کرد در جانها سرایت

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و هشتم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276266

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

● شعله دیدار / شعر / فارسی

šo'le-ye dīdār

زلالی خوانساری، محمد حسن، - ۱۰۳۱ قمری

zolālī xānsārī, mohammad hasan (- 1622)

در بحر مثنوی مولانا به نظم در آمده و در مصرع دوم بیت آغازین به نام آن اشاره شده: «نام او تاج سر هر نامه‌ای xx شعله دیدار هر هنگامه‌ای». شامل چهل و نه «شعله»: در توحید، مناجات، نعت حضرت رسول، معراج، نعت امیر المؤمنین، مدح شاه عباس، وطن، عشق، صبر، رضا، شکستگی خاطر، عزلت، حوصله، خاموشی، غم، عمل نیک، گوشه گیری، تجرد، دوستی، تمکین، چشم پوشی، شب زنده داری، تنهائی، روزی مقدر، قناعت، تامل در کارها، شور جنون، صداقت، خودشناسی، سخن، اهل معنا، علم، درد، درویشی، یاد دوست بودن و بیست نه تمثیل است.

آغاز: آغاز دیاچه طغرای مشهدی: سبحان الله از بنیه این آیه در فهرست نثر شعله دیدار بلند پایه «و طور سینین و هذا البلد الامین» تسیخ ثنای اشک جگری و نوای رساله ناله سحری دلدار عشاق نواز ... آغاز مثنوی: نام او تاج سر هر نامه ای xx شعله دیدار هر هنگامه ای / چون قلدح پر باده در میدان او xx چشم قربان گشته صورت خوان او

انجام: کآمده در حق خود دشمن ز دوست xx این سزای گوشمال یاد او است.

چاپ: در گنجینه بهارستان، بخش ادبیات، جلد اول، با تصحیح علی اوجبی، ۱۳۸۰ ش

[نسخه‌های متزوی ۲۹۶۶/۴ و ۲۶۱۸؛ مشترک پاکستان ۸۱۱/۷ و ۸۰۹؛ الذریعة ۱۹۸/۱۴ و ۱۵/۷؛ دنا ۱۱۹۲/۶]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۹۳۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌ک، تا: چهارشنبه ۱۴ صفر ۱۱۸۲ق [نشریه: ۷ - ۲۶۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۰۴۰/۲

خط: نستعلیق هندی، بی‌ک، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج

ترباکی، ۱۵ سطر (۱۹×۹)، اندازه: ۲۷×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۴۰۹۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۹۳/۲

بی‌ک، تا: ۱۲۳۴ق؛ ۱۳ص (۸-۲۰) [ف: ۳ - ۳۳۷]

۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه: ۳۲۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌ک، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج عنابی،

۴۸ص (۵۳۶-۵۸۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۲×۱۲سم [ف: ۲ - ۶۶]

۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۴۱۴/۸

خط: نستعلیق، بی‌ک، بی‌تا؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج

سورمه‌ای مذهب، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۲/۹×۱۲/۱سم [ف: ۳ - ۴۹۰]

۶. قم؛ گلیپتانی؛ شماره نسخه: ۴۲۸/۲؛ ۴/۴

آغاز: نام او تاج سر هر نامه‌ای xx شعله دیدار هر هنگامه‌ای /

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌ک، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد،

۳۴۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۳۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۵۷۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۸۹۲

بی‌ک، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۹۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، ک: علی رضا شریف موسوی خوبی، تا: قرن ۱۲ و

۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ترباکی، ۱۵۴گ (۶۳-۲۱۶پ)،

۲۴ سطر (۲۱×۱۲)، اندازه: ۳۰/۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۱۹۱۶]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۲۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌ک، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ،

۲۱ سطر، اندازه: ۲۹×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۷]

● شعله / شعر / فارسی

šo'le

تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه: ۳۵

آغاز: فغان که فرصت دیدن بسوی هم ندهند xx غرور حسن ترا شرم دوستی ما را؛ انجام: عاقبت کشته تو خواهم شد xx بیمروت بکو خدا نکند. باباطاهری که به گفته میرزا ابوالفضل نوشته شد. من آن الفم که در زرف (کذا) آمد ستم xx چه نقطه بر سر حروف آمدستم / زهر الفی الف قدی بروید xx من آن الفم که در الف آمدستم

خط: شکسته نستعلیق، ک: حسن بن ابراهیم، تا: ۱۱۱۱ق؛ افتادگی:

آغاز؛ در ورق ۸۲ کتاب را «الرسالة الشعلة» نامیده، بالای اوراق

زوج ابتدای کتاب هر ورق به نام حیوانی خوانده شده: ۱پ گربه،

۲پ خوک، ۳پ شیر، ۴پ پلنگ، ۵پ مار، ۶پ سوسمار، ۷پ

اغرب (عقرب) و ...؛ جلد: مقوایی، ۹۸گ، ۱۷ سطر (۷/۸×۱۴)،

اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۳۱ - ۳۱]

● شعله / تاریخ معصومین / فارسی

šo'le

بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه: ۳۷

آغاز: و فصل خوش، تعجیل کن به آمدن ای سید جلیل، ما با بنی

امیه نداریم جز نزاع؛ انجام: حکم کرد به گرفتن وی لشکر از

چهار جانب آن حیوان زبان بسته را در میان گرفتند.

کتاب تا شعله ۳۸ به صورت متفرقه مندرج است؛ خط: نسخ،

بی‌ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: تیماج

قهوه‌ای، ۱۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۵۵ - ۵۵]

فهرستگان نسخ‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳